

Możliwe jest pojawienie się tych gatunków w Polsce, gdzie część z nich może wykazywać potencjał inwazyjny. Należy więc dokładnie oznaczać materiał zgodnie z dostępnym w zasobach internetowych kluczem (WHITTALL i in. 2006).

Summary. *Mimulus moschatus* (Scrophulariaceae) as an invasive species in the Beskid Śląski Mts. In 2011 on NE slope of Orłowa Mountain was found abundant locality of *Mimulus moschatus*. The species grow there in patches of natural plant community *Caricetum remotae* Kästner 1941 from the *Montio-Cardaminetea* class. It is the antropophyte from North America and it is only one known existing state of this species in the Polish Carpathians. What is more, its population is increasing and currently reached about 50 000 individuals. This species could be invasive in the Beskid Śląski Mts.

LITERATURA

- PIĘKOŚ H. 1972. Rodzaj *Mimulus* L. w Polsce. – *Fragmenta Floristica et Geobotanica* **18**(3–4): 343–351.
- TOKARSKA-GUZIŁ B., DAJDOK Z., ZAJĄC M., URBISZ AL. & DANIELEWICZ W. 2011. Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawa działań praktycznych. – W: Z. KAĆKI & E. STEFAŃSKA-KRZACZEK (red.), *Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej*. – *Acta Botanica Silesiaca* **6**: 23–53.
- TOKARSKA-GUZIŁ B., DAJDOK Z., ZAJĄC M., ZAJĄC A., URBISZ AL., DANIELEWICZ W. & HOŁDYŃSKI C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. s. 197. GDOŚ, Warszawa.
- WHITTALL J. B., CARLSON M. L., BEARDSLEY P. M., MEINKE R. J. & LISTON A. 2006. The *Mimulus moschatus* Alliance (*Phrymaceae*): Molecular and Morphological Phylogenetics and their Conservation Implications. – *Systematic Botany* **31**(2): 380–397.
- WIKA S., WILCZEK Z. & ZARZYCKI W. 2014. Aktualny stan populacji *Tozzia alpina* subsp. *carpatica* (*Scrophulariaceae*) w Beskidzie Śląskim (Karpaty Zachodnie). – *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* **21**(1): 105–111.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- WOJCIECH ZARZYCKI, STANISŁAW WIKA, ZBIGNIEW WILCZEK, *Katedra Ekologii, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, 40-032 Katowice, Polska; e-mail: swika@us.edu.pl, zbigniew.wilczek@us.edu.pl, wzarzycki@us.edu.pl*

Przyjęto do druku: 09.04.2015 r.

Uzupełnienia do flory Dołów Jasielsko-Sanockich. Część II

Flora roślin naczyniowych Dołów Jasielsko-Sanockich została opracowana pod koniec XX w. (OKLEJEWICZ 1993). Do chwili obecnej podano dla tego terenu wiele kolejnych dat opublikowanych w formie notatek lub monografii dotyczących konkretnych grup taksonomicznych (ŁUCZAJ & OKLEJEWICZ 2001; MITKA 2003; OKLEJEWICZ 2006; ZALEWSKA-GAŁOŚZ 2008; BODZIARCZYK 2012; OKLEJEWICZ i in. 2012, 2014).

W ciągu kilku ostatnich lat wiele gatunków obcego pochodzenia „zadomowiło się” w Polsce (w tym także w Dołach Jasielsko-Sanockich). Ponadto intensywne badania taksonomiczne prowadzone nad rodzajami krytycznymi zaowocowały opisaniem wielu nowych gatunków oraz doprecyzowaniem diagnoz dla taksonów opisanych wcześniej, co w znaczny sposób ułatwiło ich identyfikację i poszerzyło listę gatunków rodzimych i zadomowionych dla tego obszaru. W opracowaniu zamieszczono także gatunki, które po raz pierwszy zostały stwierdzone w Dołach Jasielsko-Sanockich (pomimo ich wcześniejszej obecności na terenach przyległych) oraz te, których nowe stanowiska w istotny sposób uzupełniają mapy rozmieszczenia w „Atlasie rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce” (ZAJĄC & ZAJĄC 2001).

Gatunki w liście ułożone zostały alfabetycznie. Nazewnictwo przyjęto według opracowania MIRKA i in. (2002), a dla rodzaju *Taraxacum* według LUNDEVALLA i ØLLGARDA (1999) oraz ØLLGARDA (2006). Stanowiska zlokalizowano w siatce ATPOL o boku 2 km, zgodnie z metodyką opracowaną przez ZAJĄC (1978). Podziału zadomowionych gatunków synantropijnych dokonano na podstawie pracy TOKARSKIEJ-GUZIŃSKIEJ i in. (2014).

Symbole użyte w tekście: * zadomowiony gatunek synantropijny, ! gatunek nowy dla badanego terenu.

- * *Avena fatua* – Archeofit. Uprawy zbożowe. Ustrobnia FF92 32 i 9242.
- ! *Cardamine hirsuta* – Żwirowisko i żwirowe przydroża. Ustrobnia FF92 32 i 9242.
- Carex riparia* – Podmokła łąka. Ustrobnia FF9242.
- Carex vesicaria* – Podmokła łąka Ustrobnia FF9242.
- Chaerophyllum bulbosum* – Ziołorośla nadrzeczne. Ustrobnia FF 9232, 9233 i 9242.
- !* *Chenopodium ficifolium* – Archeofit. Pole uprawne. Ustrobnia FF9242.
- !* *Chenopodium pedunculare* – Epekofit. Żwirowisko. Ustrobnia FF9232, Korczyzna Zagórze FG0311.
- * *Cornus sericea* – Epekofit. Brzeg zarośli śródpolnych. Ustrobnia FF9242.
- !* *Dianthus barbatus* – Epekofit. Zarastająca łąka. Ustrobnia FF9242.
- * *Echinocystis lobata* – Holoagriofit. Zarośla nadrzeczne. Ustrobnia FF9232, 9233, 9242 i 9243.
- Epilobium adnatum* – Skraj polnej drogi. Ustrobnia FF9242.
- * *Epilobium ciliatum* – Epekofit. Skraj polnej drogi. Ustrobnia FF9242.
- ! *Epilobium lamyi* – Rowy przydrożne. Ustrobnia FF9232 i 9242
- Epilobium roseum* – Skraj polnej drogi. Ustrobnia FF 9242.
- Festuca arundinacea* – Pastwiska. Ustrobnia FF 9242 i 9243.
- * *Fraxinus pennsylvanica* – Hemiagriofit. Brzeg zarośli śródpolnych. Ustrobnia FF 9241.
- Galeopsis bifida* – Pola uprawne. Ustrobnia FF9232, 0242 i 9243.
- Gratiola officinalis* – Park podworski. Ustrobnia FF 9232.
- * *Hesperis matronalis* – Hemiagriofit. Przydroża. Ustrobnia FF 9243.
- !* *Juglans regia* – Hemiagriofit. Zarastające tereny porolne i przydroża. Korczyzna Zagórze FG0311.
- * *Medicago xvaria* – Hemiagriofit. Przy polnych drogach. Ustrobnia FF9233 i 9243.
- !* *Oenothera glazioviana* – Hemiagriofit. Podmokłe łąki. Ustrobnia FF9231 i 9242.
- !* *Padus serotina* – Hemiagriofit. – Zarastająca łąka. Ustrobnia FF9242.
- Populus xcanescens* – Zarośla śródpolne. Ustrobnia FF9232.
- !* *Prunus cerasifera* – Hemiagriofit. Zarośla śródpolne. Ustrobnia FF9241 i 9242, Korczyzna Zagórze FG0311.
- !* *Rhus typhina* – Hemiagriofit. Rowy przydrożne. Ustrobnia FF9232 i 9242, Korczyzna Zagórze FG0311, Wielopole FG2623.
- * *Rosa multiflora* – Hemiagriofit. Zarośla śródpolne. Ustrobnia FF9242.
- * *Rosa rugosa* – Hemiagriofit. Zarośla śródpolne. Ustrobnia FF9242.
- Rubus kuleszae* – Miedza. Łysa Góra FG1133.
- Rubus orthostachys* – Miedza. Łysa Góra FG1133.

- Rubus wimmerianus* – Miedza. Łysa Góra FF1133.
- !* *Rudbeckia hirta* – Holoagrioфіt. Ziolorośla nadrzeczne. Ustrobnа FF9242 i 9243.
- ! *Salix xdasyclados* – Zarośla śródpolne. Ustrobnа FF9242.
- Salix xrubens* – Zarośla śródpolne. Łysa Góra FG1133.
- * *Solidago canadensis* – Hemiaгrioфіt. Zarastająca łąka. Ustrobnа FF9233.
- Taraxacum aequilobum* – Przydroże. Sanok: ul. Tysiąclecia FG1630.
- Taraxacum ancistrolobum* – Trawnik w parku. Sanok FG1620.
- ! *Taraxacum atrox* – Łąka. Ustrobnа FF9231.
- ! *Taraxacum copidophyllum* – Łąka. Ustrobnа FF9242.
- ! *Taraxacum cordatum* – Rów przydrożny. Ustrobnа FF9242.
- ! *Taraxacum crassum* – Przydroże. Sanok: ul. Tysiąclecia FG 1630.
- ! *Taraxacum diastematicum* – Przydroże. Sanok: ul. Tysiąclecia FG1630.
- ! *Taraxacum freticola* – Zarastająca łąka. Ustrobnа FF 9233.
- ! *Taraxacum glossodon* – Rowy przydrożne, łąki i tereny porolne. Ustrobnа FF9241 i 9242. Czaszyn FG2632.
- ! *Taraxacum hepaticum* – Przydroża. Sanok: ul. Tysiąclecia FG1630, ul. Lipińskiego FG1641.
- ! *Taraxacum jugiferum* – Teren porolny. Czaszyn Pasiеki FG 2631.
- ! *Taraxacum latissimum* – Teren porolny. Czaszyn Pasiеki FG 2631.
- ! *Taraxacum macranthoides* – Zarastająca łąka. Ustrobnа FF9231.
- ! *Taraxacum ochrochlorum* – Przydroża. Ustrobnа FF9242, Sanok: ul. Tysiąclecia FG1630.
- ! *Taraxacum prominens* – Przydroże. Sanok: ul. Lipińskiego FF1641.
- ! *Taraxacum ruptifolium* – Teren porolny. Czaszyn Pasiеki FG2631.
- ! *Taraxacum sellandii* – Łąka. Ustrobnа FF9242.
- ! *Taraxacum sertatum* – Miedza. Ustrobnа FF9241.
- ! *Taraxacum sinuatum* – Łąka. Ustrobnа FF9242.
- Taraxacum stereodes* – Trawnik w parku. Sanok FG1620.
- ! *Taraxacum tenebricans* – Podmokle przydroże. Ustrobnа FF 9242.
- ! *Taraxacum undulatiflorum* – Łąki i tereny porolne. Ustrobnа FF9242, Czaszyn Pasiеki FG2631.
- Thalictrum lucidum* – Łąka zmiennowilgotna. Ustrobnа FF9232.

Summary. Supplement to the flora of the Jasło-Sanok Basin. Part II. The paper present the new localities of 58 species of vascular plant from Jasło-Sanok Basin. 35 species are new to the region (most of them belong to the genus *Taraxacum*) and the other filing gaps in “Distribution Atlas of Vascular Plants in Poland” (ZAJĄC & ZAJĄC 2001).

LITERATURA

- BODZIARCZYK J. 2012. Struktura i dynamika populacji jęczynnika zwyczajnego *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm. w Polsce. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie. Rozprawy **490**(367): 1–240.
- LUNDEVALL C. F. & ØLLGARD H. 1999. The genus *Taraxacum* in the Nordic and Baltic countries; types of all specific, subspecific and varietal taxa, including type location and sectional belonging. – *Preslia* **71**: 43–171.
- ŁUCZAJ Ł. & OKLEJEWICZ K. 2001. Uzupełnienia do flory Dolów Jasielsko-Sanockich. – *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* **8**: 276–278.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), *Biodiversity of Poland* **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- MITKA J. 2003. The genus *Aconitum* L. (*Ranunculaceae*) in Poland and adjacent countries. A phenetic-geographic study. s. 204. The Institute of Botany of the Jagiellonian University, Kraków.

- OKLEJEWICZ K. 1993. Flora Dołów Jasielsko-Sanockich. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego Prace Botaniczne **26**: 1–165.
- OKLEJEWICZ K. 2006. Distribution patterns of *Rubus* species (*Rosaceae*) in the eastern part of the Polish Carpathians. – Polish Botanical Studies **21**: 1–98.
- OKLEJEWICZ K., CHWASTEK E., SZEWCZYK M., ORTYL B. & MITKA J. 2014. Chorologiczne aspekty występowania głogów w Karpatach Polskich. s. 210. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- OKLEJEWICZ K., MARCINIUK J., MARCINIUK P., CISKOWSKA-MAJKA K., COP. P., JONIEC I., SMERECKA U., ŻYCHOWSKA B., BYTNAR J. & WŁODYKA K. 2012. Notatki florystyczne z granicy Beskidu Niskiego i Dołów Jasielsko-Sanockich. – Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica **19**(1): 13–18.
- ØLLGARD H. 2006. Further new *Taraxacum* species (*Asteraceae*, *Cichorioeae*) from northern Europe. – Wildenowia **36**: 693–706.
- TOKARSKA-GUZIK B., DAJDOK Z., ZAJĄC M., ZAJĄC A., URBISZ A., DANIELEWICZ W. & HOŁDYŃSKI C. 2014. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. s. 197. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiadomości Botaniczne **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.
- ZALEWSKA-GAŁOZ J. 2008. Rodzaj *Potamogeton* w Polsce – taksonomia i rozmieszczenie. s. 218. Nakładem Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.

KRZYSZTOF OKLEJEWICZ¹, JOANNA LIDWIN¹, JOLANTA MARCINIUK², PAWEŁ MARCINIUK², MATYŁDA WRÓBEL¹, ANASTAZJA ROGUS¹ i AGATA STADNICKA-FUTOMA¹

¹Zakład Botaniki, Uniwersytet Rzeszowski, ul. Zelwerowicza 4, 35-601 Rzeszów, Polska; e-mail: koklej@univ.rzeszow.pl; ²Zakład Botaniki, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, ul. Prusa 12, 08-110 Siedlce, Polska; e-mail: jolam@uph.edu.pl, pawelm@uph.edu.pl.

Przyjęto do druku: 25.04.2015 r.

Pierwsze stanowisko *Helleborus purpurascens* (Ranunculaceae) w Beskidzie Niskim

Helleborus purpurascens Waldst. & Kit. (ciemniernik czerwonawy, c. purpurowy) jest gatunkiem bardzo rzadkim w Polsce, rosnącym jedynie w paśmie granicznym Bieszczadów Wysokich na kilku stanowiskach (BOCHENEK 1998; MITKA & MICHALIK 2008; MITKA i in. 2014). W Polsce jest gatunkiem pod ścisłą ochroną (ROZPORZĄDZENIE ... 2014), znajdującym się na ogólnopolskiej „czerwonej liście” (ZARZYCKI & SZELĄG 2006), umieszczonym w grupie gatunków rzadkich, potencjalnie zagrożonych (kategoria zagrożenia R). W ogólnopolskiej „czerwonej księdze” ma kategorię VU – „narażony” (MITKA i in. 2014), a w „Czerwonej Księdze Karpat polskich” nadano mu kategorię zagrożenia LR, czyli niższego ryzyka (MITKA & MICHALIK 2008).